

Tanítási tervezet

1. Alapadatok

Az óra időpontja: 2022. november 15. 13:25–14:10

Iskola, osztály: Szent László Gimnázium, 10. D

Iskola címe: 1102 Budapest, Kőrösi Csoma Sándor út 28–34.

Tanít: Molnár Csaba

Témakör megnevezése: Társadalmi folyamatok a 21. században

Tanítási egység (téma) címe: Nagyvárosi kihívások

Az óra (jellemző) típusa: elemzést és összefüggés-felismerést fejlesztő óra, új ismereteket szerző és feldolgozó óra

2. Tantervi követelmények

2.1. A tanítási óra oktatási céljai: *a nagyvárosok környezeti és társadalmi nehézségeinek, kihívásainak megismerése budapesti példákkal, ezekre megoldások keresése*

2.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai:

- *problémafelvetési és -megoldási készség fejlesztése,*
- *lakókörnyezet (Budapest) megismerési készségének fejlesztése,*
- *összefüggések esetében ráismerő készség fejlesztése,*
- *kommunikáció fejlesztése*

2.3. A tanítási óra nevelési céljai: *tudatos és felelősségteljes városlakói magatartás kialakítása, fenntarthatóság szemléletmódjának megismerése a közlekedés példáján keresztül*

2.4. Oktatási követelmények:

a. Fogalmak:

- új: *rozsdaovezet, városi hősziget jelenség, városklíma, smart city, urban sprawl*
- megerősítendő: *belső munkahelyöv, belső lakóhelyöv, külső munkahelyöv, külső lakóhelyöv, albedó, szmog, barnamezős beruházás, légszennyezés*

b. Folyamatok:

- új: *városrehabilitáció, dezindustrializáció*
- megerősítendő: *slumösödés, dzsentrifikáció, reurbanizáció, rendszerváltás*

c. Összefüggések:

- új: *zöldfelületek – a levegő hűtő és tisztító hatása*
- megerősítendő: -

d. Fejlesztendő készségek, kompetenciák (mit, mivel?):

- *problémafelvetés és ábrák és képek alapján,*
- *problémamegoldás előzetes tudásuk és tapasztalataik alapján,*
- *helyismeret fejlesztése budapesti példák alapján*

e. Főbb tanulói tevékenységek: *ábra- és képelemzés, asszociáció, problémamegoldás, köznapi példák felismerése, érvelés*

3. Szemléltető és munkaeszközök

- diasorok – a „feladat” című diasort a tanóra előtt a diákok megkapják, ezzel fognak dolgozni; a „levetített” című diasort a megbeszélés során fogjuk használni
- diasorok elérhetősége: [link](#)

4. Felhasznált irodalom

- F. Kusztor Adél – Nagy Balázs (2020): Földrajz tankönyv 9-10., I. kötet, Oktatási Hivatal (174-177. oldal)
- F. Kusztor Adél – Kapusi János – Sándor József (2020): Földrajz tankönyv 9–10., II. kötet, Oktatási Hivatal (104–109. oldal)
- Kovács Zoltán (2015): Néesség- és településföldrajz, ELTE Eötvös Kiadó (190–191., 200–201. oldal)
- Báthoryné Nagy Ildikó Réka – Gergely Attila – Pernesz Kata – Bálint Krisztina – Pap Miklós László (2021): Klímaadaptív gyepgazdálkodás a városban. VKSZ Veszprémi Közülemi Szolgáltató Zrt. és Szent István Egyetem, Veszprém

Az óra részletes felépítése

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Didaktikai módszer	Munkaforma	Eszköz
0–3	Jelentés, hiányzók nevének rögzítése, előkészülés	-	-	-	-
4–7	Korábbi ismeretek felelevenítése ismétlő kérdések segítségével: – A várost mely városszerkezeti övekre osztjuk fel? – Mi jellemző az egyes övekre? (röviden) – A városfejlődés folyamata mely szakaszokból áll?	ellenőrzés, ismétlés	beszélgetés	frontális munkaforma	-
8–10	Csoportok kijelölése, feladat ismertetése A 4 fős csoportok kijelölése ülésrend alapján történik 1. Melyik, a nagyvárosokban jellemző problémákat ismered fel a képen? 2. Mi okozza ezeket a problémákat? 3. Milyen következményei vannak ezen problémáknak? (társadalmi, egészségügyi, közbiztonsági, gazdasági, stb.) 4. Milyen megoldásokkal találkozottatok ezek enyhítésére, kezelésére? 5. Milyen további megoldásokat gondoltok még megvalósíthatónak?	szervezés, ráhangolás	tanári magyarázat	frontális munkaforma	-
11–19	Csoportmunka: a kiadott képek segítségével ötletelés, kérdések megválaszolása	ismeretek alkalmazása	ötletelés, rendszerezés,	csoportmunka	diasor [feladat]
20–39	A csoportok eredményeinek megbeszélése <u>I-II. csoport</u> - városklíma, albedó, városi hősziget jelenség, - légszennyezés, hőszennyezés - zöldterületek jelentőségei - zöldterületek telepítése <u>III. csoport</u> - közlekedés → légszennyezés – szmog (londoni-	új ismeretek elsajátítása	tanári és diák magyarázat	frontális munkaforma	diasor [levetített]

	típusú, Los Angeles-i típusú) • tömeg – járványterjedés, stressz, hulladék <u>IV. csoport</u> • slumösödés, gettósodás, szegregáció, kriminalitás • favelák • városrehabilitációk (pl. Corvin-negyed), dzsentrifikáció, reurbanizáció <u>V. csoport</u> • rozsdaovezetek, barnamezős beruházások, dezindusztrializáció, rendszerváltás				
40–45	Összefoglalás Az urbanizáció negatív hatásai: környezeti hatások, mentálhigiénés hatások, közbiztonságra gyakorolt hatások Megoldás: smart cities (??), fenntarthatóság, szemléletmódváltás, oktatás fontossága	rendszerezés, összegzés	tanári magyarázat	frontális munkaforma	-

Mellékletek

diasorok – elérhetőség → [link](#)